

instanța de fond: Judecătoria Orhei (sediul Rezina)

Judecător: I. Negreanu

instanța de apel: Curtea de apel Chișinău

Judecători: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

DECIZIE

7 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător

Judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Alexei Grajdean

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Alexei Grajdean, Maia Grajdean cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexei Grajdean, fiindu-i acordat termen apelantului până la 18 octombrie 2017 pentru depunerea apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și drept pe care își întemeiază apelul și dovada de achitare a taxei de stat și împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 19 octombrie 2017, prin s-a restituit cererea de apel depusă de Alexei Grajdean, întrucât nu a fost îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 10 mai 2016, Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexei Grajdean, Maia Grajdean cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Orhei sediul Rezina din 11 mai 2017, s-a admis acțiunea depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni, s-a încasat în mod solidar din contul lui Alexei Grajdean și Maia Grajdean în beneficiul

Băncii Comerciale „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni datorie contractuală în mărime de 128 268,18 lei și cheltuielile de judecată ce constă din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 4146,84 lei, în total 132 415,02 lei (f.d. 82, 86-89).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexei Grajdean, fiindu-i acordat termen apelantului pînă la 18 octombrie 2017 pentru prezentarea cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și drept pe care își întemeiază apelul și dovada achitării taxei de stat în sumă de 3110 lei (96-98).

Prin încheierea Curții de apel Chișinău din 19 octombrie 2017, s-a restituit cererea de apel depusă de Alexei Grajdean, întrucît nu a fost îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 20 iulie 2017 (f.d. 112-114).

La 26 ianuarie 2018, Alexei Grajdean prin intermediul oficiului poștal, a depus recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017 și din 19 octombrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierilor contestate cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, Alexei Grajdean a invocat dezacordul cu încheierile contestate, considerîndu-le neîntemeiate și pasibile casării.

Recurentul susține că personal nu a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, întrucît în perioada iulie -septembrie a fost plecat la lucru sezonier, iar în luna octombrie s-a îmbolnăvit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Referitor la recurs depus împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 20 iulie 2017.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 20 iulie 2017 urmează a fi restituit, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ lit. a) CPC, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

Astfel, întru restituirea cererii de recurs în temeiul art. 426¹ lit. a) CPC urmează să fie cumulate două condiții necesar-obligatorii, și anume, recursul să fie declarat în afara termenului legal și lipsa solicitării din partea recurentului privind repunerea recursului în termenul de atac.

Conform art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de recurs este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are drept scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Sancțiunea decăderii din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie, de asemenea, un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii contestate recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că la 5 iunie 2017, Alexei Grajdean a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 11 mai 2017, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii primei instanțe.

Concomitent, recurentul-apelant a invocat că partea motivată a apelului va fi prezentată după ce va face cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Alexei Grajdean, acordând apelantului termen de pînă la 18 octombrie 2017 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 3110 lei. De asemenea, i-a fost explicat apelantului că în situația în care nu va lichida în termenul stabilit neajunsurile menționate, cererea de apel va fi restituită (f.d. 96-98).

Se reține că la 28 august 2017, Curtea de apel Chișinău a expediat în adresa lui Alexei Grajdean și avocatului său Anatolie Maliuțe copia încheierii instanței de apel din 20 iulie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse (f.d. 99).

Conform avizelor de recepție se confirmă faptul că la 1 septembrie 2017, Alexei Grajdean și avocatul său Anatolie Maliuțe au recepționat copia încheierii instanței de apel (f.d. 100, 102).

La 26 ianuarie 2018, peste 5 luni aproximativ, Alexei Grajdean a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, fără însă a solicita repunerea în termen a recursului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul Alexei Grajdean a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile prevăzut expres de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 116 alin. alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi

repușe în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În acest context, instanță de recurs reiterează că prin prisma prevederilor legale citate supra rezultă că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, se reține că recurentul-apelant Alexei Grajdean în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, cu indicarea motivelor și anexarea probelor concludente ce justifică omiterea acestuia, referindu-se în aceasta doar la motivul omiterii termenului de declarare al apelului motivat.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că nu a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, or conform avizelor de recepție se confirmă faptul că atît Alexei Grajdean, cît și avocatul său Anatolie Maliuțe au recepționat la 1 septembrie 2017 copia încheierii instanței de apel (f.d. 100, 102).

De asemenea, instanță de recurs consideră neîntemeiat argumentul recurentului că nu a recepționat personal încheierea contestată, deoarece în perioada iulie -septembrie a fost plecat la lucru sezonier, iar în luna octombrie s-a îmbolnăvit. Or, recurentul nu a prezentat probe în susținerea celor invocate.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 26 ianuarie 2018, cu încălcare evidentă a termenului legal prevăzut de art. 425 CPC, fără a solicita repunerea recursului în termen, cu indicarea unui motiv justificativ și cu anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Alexei Grajdean împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 20 iulie 2017 urmează a fi restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanță de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcare principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a

Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Referitor la recursul depus împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 19 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Alexei Grajdean împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 19 octombrie 2017 în termen din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că încheierea instanței de apel din 19 octombrie 2017 a fost expediată în adresa părților la 14 decembrie 2017 (f.d. 115). Conform plicului anexat la materialele cauzei se confirmă faptul că, recurentul a recepționat copia încheierii instanței de apel la 11 ianuarie 2018 (f.d. 118^a).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 19 octombrie 2017 este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 10 mai 2016, Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată

împotriva lui Alexei Grajdean, Maia Grajdean cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea primei instanțe din 11 mai 2017, acțiunea a fost admisă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 5 iunie 2017, Alexei Grajdean a depus cerere de apel nemotivată și fără a anexa dovada achitării taxei de stat (f.d. 85).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, nu i s-a dat curs cererii de apel depusă de Alexei Grajdean, fiindu-i acordat termen apelantului până la 18 octombrie 2017 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 3301 lei. Totodată a fost explicat apelantului că în caz de nelichidare a neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită (f.d. 96-98).

Conform avizelor de recepție se confirmă faptul că la 1 septembrie 2017, Alexei Grajdean și avocatul său Anatolie Maliuțe au recepționat copia încheierii instanței de apel (f.d. 100, 102).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de Alexei Grajdean, din motivul neprezentării cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 111-114).

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Astfel în termenul acordat de instanța de apel de până la 18 octombrie 2017 Alexei Grajdean nu a prezentat apelul motivat și nu a achitat taxa de stat, neîndeplinind astfel neajunsurile indicate de instanța de judecată.

Raportând normele citate la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel corecte și întemeiate, rezultate din aprecierea justă a circumstanțelor pricinii și aplicarea corectă a normelor de drept procesual.

Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Contrar acestor prevederi legale, Alexei Grajdean nu a dat dovadă de diligență, nu a manifestat interes de soarta dosarului și în termenul acordat nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat pentru depunerea apelului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărîrea Ponomaryov vs Ucraina nr.3236/03 din 03 aprilie 2008).

Luînd în considerație cele expuse mai sus, instanța de recurs reține că Curtea de Apel întemeiat a dispus restituirea cererii de apel depuse de către Alexei Grajdean, din motiv că ultimul nu a prezentat în termenul acordat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că recursul împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 20 iulie 2017 a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către Alexei Grajdean împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 20 iulie 2017, ca fiind depus în afara termenului legal.

Totodată, avînd în vedere că instanța de apel corect a restituit lui Alexei Grajdean cererea de apel, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 19 octombrie 2017 este neîntemeiat și necesită să fie respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. art. 269-270, 426¹ lit. a), 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se restituie recursul declarat de către Alexei Grajdean împotriva încheierii Curții de apel Chișinău din 20 iulie 2017, ca fiind depus în afara termenului legal.

Se respinge recursul depus de Alexei Grajdean.

Se menține încheierea Curții de apel Chișinău din 19 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Alexei Grajdean, Maia Grajdean cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea